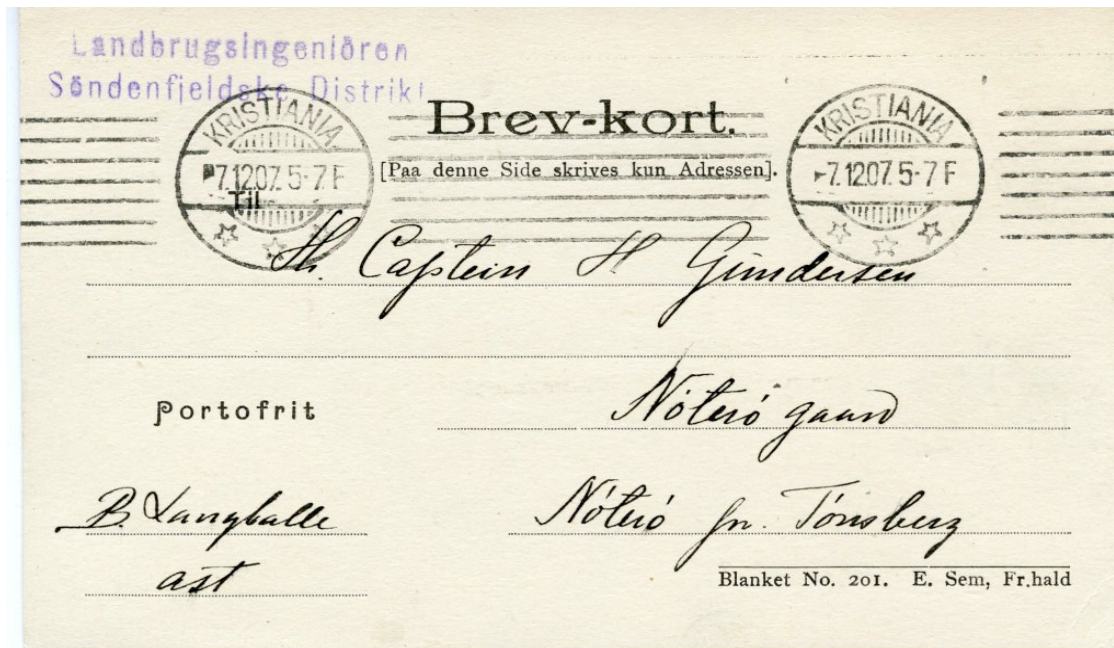

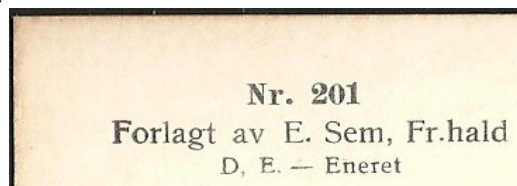
Blanket No. 201

av
Tore Haga

Jeg har annet sted tidligere fremholdt min mening om at nøytrale korrespondansekort med påtrykk om at de går portofritt, må være en direkte forløper for tjenestebrevkortene som kom i bruk f.o.m. 1926 med innføringen av tjenstemerker. Samtidig har jeg listet opp de utgavene jeg kjente til, og de trykkerier som har tilvirket disse, nemlig F. Beyer, E. Sem, J.M. Stenersens Forlag samt Halvorsen & Larsen. Sems kort er kjent i flere varianter, men alle med nummeret 201. Dette var nok for å skille dem fra andre kort, f.eks. nr. 701, som ikke er et korrespondansekort, men en trykt innkalling til "styresmøte".

Kort av typen 201 kjente jeg inntil nylig ikke brukt tidligere enn i 1917, og "Nr. 201" var plassert i øvre venstre hjørne:

Stor var derfor gleden da jeg fikk kloa i det kortet som er vist innledningsvis, brukt i 1907 og med "Blanket No. 201" i nedre høyre hjørne.

Beyers kort kjenner jeg brukt 1900-01, Sem altså 1907 og 1917-18, Stenersen 1919-21 og Halvorsen & Larsen 1922. Jeg har forsøksvis lagt til grunn at disse bruksperiodene viser at de nevnte trykkeriene har hatt leveringsavtaler i den rekkefølge de er nevnt. I og med et hiatus mellom 1901 og 1917 var det umulig å mene noe om avtaleperiodenes lengde, men når det nå foreligger et Sem-kort brukt i 1907, kan man gjøre seg tanker om varigheten av Sems kontrakt. Naturligvis kan man ikke trekke sikre slutninger om trykningstiden ut fra bruken - de ulike brukeretatene må i noen grad ha hatt lager av kort; således kjennes et Sem-kort brukt i 1928, frankert og med "Portofrit" dekket over - men en sammenheng er nærliggende å tenke seg.

Hvem var trykkerienes kontraktsmotpart? Fortsatt er min mening at det må ha vært en sentral etat som i sin tur kunne distribuere disse korrespondansekortene etter rekvisisjon fra portofrihetsberettigede brukere. Men mitt grunnlag er et svært begrenset materiale, og jeg hører gjerne velbegrunnede innvendinger.